

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ
ХУЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЕР РЕСУРСЛАРИ, ГЕОДЕЗИЯ,
КАРТОГРАФИЯ ВА ДАВЛАТ КАДАСТРИ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ

ТОШКЕНТ ПРЯИГАЦИЯ ВА МЕЛНОРАЦИЯ ИНСТИТУТИ

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ГЕОАХВОРОТ ТИЗИМИ - GISCA 2015

«Ер, сув ва табиий ресурсларни геофазвий бошқариш муаммолари»
мавузюида Халқаро илмий-амалий конференция материаллари

ГЕОИНФОРМАЦИОННОЙ СИСТЕМЫ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ -
GISCA 2015

Материалы Международной научно-практической конференции
«Проблемы геосмической управления земельных, водных и природных
ресурсов»

GIS IN CENTRAL ASIA CONFERENCE - GISCA 2015

“Geospatial Management of Land, Water and Resources”

May 14-16, 2015, Tashkent

Tempus

Тошкент - 2016

аззолари ёки меросхўр томондан тақдим этилган холларда, номаълум сабабларга эриш қатнаша олмаган ёки вафот этганлиги суд томонидан тан олинганда бино ва иншоотларни ким томонидан банд қилинганлигига қарамай бино ва иншоотларга эгалик ҳуқуқлари бўлиши аъзолари ёки меросхўр томонидан тақдим этилган ҳужжатлар асосида уларни расмийлаштирилади. Бундан кўриниб турибдики бино ва иншоотлар давлат кадастрини юритишда объект тўғрисида нафақат микдор ва сифат кўрсаткичларини аниқлаш рўйхатидан ўтказиш, балки объектга бўлган ҳуқуқларни тартибга солишни ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг 1997 йил 2 июндаги эълон қилинган қарори "Ўзбекистон Республикасида бино ва иншоотлар давлат кадастрини юритиш тўғрисида". Т., 1997.
2. Бино ва иншоотларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида йўриқнома Тўзувчилар Самборский А.А. ва бошқ. ГЖИИП-18-007-97. Т., Геодезия, картография ва давлат кадастри Бош бошқармаси, 1997.

Интернет сайтлар: 1. www.apex-estate.ru 2. www.rels.obninsk.com

КАДАСТР ВА РЕЕСТР КИТОБЛАРИНИ ЮРИТИШНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ.

Қ.Раҳмонов – и.ф.н.доц, ТИМИ, Б.Усланкулов – ТИМИ, стажёр-ўқитувчи

Abstract

Information has reflected in the cadastral and registry books in administrative management of the city. The article highlights the issues of improvement of records management in the cadastral books.

Давлат рўйхатга олиш ишларини тартибга солиш мақсадида ҳар қайси шаҳар ва туман типидagi посёлка, туманлар (массивлар)га бўлинган Шаҳарларда эса ҳар бир шаҳар тумани бўйича алоҳида реестр китоби юритилади. Юридик ва жисмоний шахсларнинг тегишли бўлган нотураж жой бино ва иншоотлари бўйича "Ер тузиш ва қўчмас мулк кадастри хизмати" – кадастр китобини юритилади. Махфий режимдаги бино ва иншоотларни махсус кадастр китобида рўйхатга олинади, бундай объектларни рўйхатга олиш ҳусусиятлари ва ахборотлардан фойдаланиш шартлари қонун асосида жиҳатдан этилади. Кадастр ва реестр китоблари қаттиқ жилдли бўлиши, варақлари номерланганлиги ип билан боғланиб туман ёки шаҳар ҳокими имзоси ва муҳри билан тасдиқланган бўлиши шарт. Кадастр ва реестр китоби фуқароларнинг қўчмас мулк ҳуқуқларини тасдиқлашнинг асосий ҳужжат бўлганлиги сабабли у рўйхатга олиш органи томонидан умрбод ҳолатда бўлиши таъминланади.

Хусусий мулк ёки бошқа бино ва иншоотга тегишли ҳуқуқларни давлат рўйхатини оlishда кадастр (реестр) китобида мулкка оид барча тегишли маълумотлар, бино ва иншоотнинг қилинади, шунингдек, объектга тааллуқли бошқа маълумотлар ҳам киритилади. Кадастр ва реестр китобларидаги ёзувлар кадастр участкалари бўйича олиб борилади. Ҳар бири бино ва иншоот учун битта кадастр рақами берилади. Китоблардаги фуқароларнинг бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқлари қисқартирилмай тўлиқ ёзилиши ва рўйхатга олиш органи томонидан имзо билан тасдиқланиши шарт.

Қўчмас мулк ҳуқуқларини ёки ҳуқуқ улушини бошқа шахсга ўтиши, ҳуқуқ турини ўзгартириши, оғирлаштирувчи ҳолатлар, ҳуқуқни амал қилиш мўдлати ҳақидаги маълумотларни регистратор кадастр китобининг «Жорий рўйхатга олиш» бўлимига тегишли ёзувни қайд қилади, сўнгра кадастр китобининг «Асосий рўйхатга олиш» бўлимининг маъмур объектга оид ҳуқуқлар қайд этилган ёзув устидан кизил рангли ручка билан битта чизик тортилади.

Худди шундай тартибда рўйхатга олиш вақтида солир этилган хато ёзув устидан ҳам кизил чизик тортилиб хатolik бартараф этилади. Олдий техник хатolikлар эса фақат хатolikни ўзини ўчиртиш йўли билан тузатилади ҳамда шу каби бошқа ҳар қандай солир этилган хатolik ва тузатиш ёзувлар рўйхатга олувчи томонидан изох берилиб имзоси билан тасдиқланади.

Рўйхатга олиш вақтида бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни аниқлашга таъсир этувчи вазиятлар келиб чиққан холларда рўйхатга олиш ишларини бекор қилиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади. Қўчмас мулкнинг алоҳида фондлари бўйича, жумладан: республика, умумий (жамoa), муниципал, хусусий, чет эл юридик ва жисмоний шахсларнинг мулк фондлари бўйича алоҳида махсус реестрлар юритилади.

Шунингдек, нотариал идоралар, жинoят қилдирув хабарномалари бўйича тақикланган ва хибсга олинган бино ва иншоотлар бўйича ҳам «Тақиклаш ва хибсга олиш» реестри юритилади ва ушбу объектлар ҳақидаги маълумотлар кадастр реестр китобларига қайд этилади. Тақиклаш ва хибсга олиш ҳақидаги маълумотлар хабарнома тушган вақтнинг узида зудлик билан, лекин бир кундан кечиктирмай рўйхатга олинishi шарт.

Агар маъмур бино ва иншоот бўйича олдин ушбу объектга оғирлаштирувчи вазиятларнинг мавжуд эмаслиги ҳақида маълумотнома берилганлиги аниқланган бўлса, бундай холларда рўйхатга олувчи орган зудлик билан тегишли ташкилотларга улар томонидан берилган маълумотларнинг асосиз(ароксиз) эканлиги ҳақида хабар бериши лозим.

Бино ва иншоотлар эгалик ҳуқуқлари «Қўчмас мулк кадастр хизмати ёки техник-инвентаризация бюроси» томонидан ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжатларнинг асл нусхаларни кўрсатилган тақдирдагина давлат рўйхатига олиш ишлари олиб борилади. Хусусий мулкни вужудга келиши, бошқа шахсга ўтиши ёки бошқа бино ва иншоотга буюм ҳуқуқларини давлат рўйхатига олиш хизматлари учун юридик шахслардан энг кам иш ҳақидан иккидан бир қисми миклоридида, жисмоний шахслардан эса энг кам иш ҳақининг ундан бир қисми миклоридида тўлов ундирилади.

Объект субъектининг хусусий мулк ҳуқуқи узгармай ҳуқуқий ҳолат и ўзгарган вақтда рўйхатга олиш хизматлари учун эса юқорида кўрсатилган миклорининг ярмига тенг миклорда тўлов ундирилади. Давлат рўйхатига олиш гувоҳномаси учун алоҳида тўлов ундирилади. Бино ва иншоотларни кадастр ёки реестр китобларига давлат рўйхатига олишда фойдаланилган ҳуқуқий ҳужжатларнинг асл нусхалари мулк эгалари ёки фойдаланувчиларга қайтариб берилади. Ҳужжатларнинг кўчирма нусхалари эса кадастр ишида сакланиб қолади. Рўйхатга олувчи ҳужжатларни рўйхатга олганлиги ҳақида мулк эгасига қуйидаги шаклда ҳужжат тақдим этилади:

Бино ва иншоотлар рўйхатга олингандан сўнг мулк эгасига Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг 02.03.97й. кунлидаги № 278-сонли «Ўзбекистон Республикасида

39	✓	ЕР УЧАСТКАЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ МУАММОЛАРИ Рахмонов К., Оймагов Р.К., Жақынбаев Р.Н	170
40	✓	СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАРДАН САМАРАЛИ Фойдаланишда Ер МОНИТОРИНГИНИ ЮРИТИШ. Назаров У	171
41	✓	РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЗЕМЕЛЬ И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА. Кушаш Т.К., Шафқаров Б.Х., Алимов У.З	174
42	✓	ЕР ФОНДИНИ ТАКСИМЛАШ ВА УНДАН Фойдаланишни ТАШКИЛ ЭТИШДА КАДАСТР АХБОРОТЛАРИНИ ҚўЛДАШ. Абдуқодирова С.Н., Муслимова П.Ш	177
43	✓	СУЩНОСТЬ СОЗДАНИЯ САДОВО-ВИНОГРАДАРСКИХ МАССИВОВ НА ОСНОВЕ ТЕРРАСИРОВАНИЯ. Ашуров А. Ф	181
44	✓	ҚўЧМАС МУЛК ОБЪЕКТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ УСУЛУБЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ. А.Р. Бабажанов., Халилова Б.В	184
45	✓	ЯККАБОҒДАР ЧАП СОҲИЛИ ТУПРОКЛАРИ ГЕОЛОГИЯСИ ВА ЎТҚИЗИҚЛАРИНИГ ЛИТОЛОГИК ТУЗИЛИШИ. М.Х.Хакимова	186
46	✓	САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ БУЛУНГУР ТУМАНИ ФЕРМЕР Хўжаликлари КАРТАСИНИ ТУЗИШДА БАЪЗИ БИР НУҚТАИ НАЗАРЛАР. Мусаев И.М., Оймагов Р.К., Шоғазов Т	189
47	✓	ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЕ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЕ ДЕХЖАНСКИХ ХОЗЯЙСТВ. А.Ашуров	193
48	✓	ШІ – СЕКЦИЯ. ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИГ ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАРИ	195
48	✓	СОЦИАЛЬНО-ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ КРУПНЫХ ГОРОДОВ. Рашидов Д.Х., ТИИМ, Кушаева Г.А	196
49	✓	«ОЛАМНИ ГЕОФАЗОВИЙ БОШҚАРИШ» ҚўЛЛАНМАСИНИ ЯРАТИШ- БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШНИ ТАЪМИНЛАШНИГ МУХИМ ОМИЛИ. Тоғасев Х.Т., Ахмедов Б.И, Қувондиқов Е.Т., Сабдуллаев А.Н., Алибоева Н.Т	199
50	✓	«КАМАЛАК» ВА «СПЕКТР» ГЕОФАЗОВИЙ ТУШУНЧАЛАРИ БАЁНИГА ОИД МУЛОҲАЗАЛАР. Х.Тоғасев, Т.Исмоилов, Ш.Низомов	162
51	✓	СПОСОБЫ ОРОШЕНИЯ И РАЗВИТИЯ КАПЕЛЬНЫХ СИСТЕМ ПОЛИВОВ В УЗБЕКИСТАНЕ. Гуломов С., Саримсаков М., Бараев Ф.А	164
52	✓	ПРИНЦИПЫ МЕЛИОРАТИВНОЙ ОЦЕНКИ ОРОШАЕМЫХ ЗЕМЕЛЬ. Рузникулова О.Ш., Абдуқодирова С	165
53	✓	ЕР СЕРВИТУТЛАРИДАН Фойдаланишни ТАКОМИЛЛАШТИРИШ. Қ.Рахмонов	169
54	✓	ФЕРМЕР Хўжаликларида АДирларни МИНИМАЛ ЭРРОЗИЯ БИЛАН ўзлаштириш МОДЕЛИ. Джамалов К., Джамалова Х.С	173
55	✓	АТРОФ МУХИТНИ МУХОФАЗА ҚИЛИШДА ЎРМОННИГ АҲАМИЯТИ. Сулаймонова М.Х	176
56	✓	ЕР-АХБОРОТ ТИЗИМИНИ ЯРАТИШДА Рўйхатлаш ИШЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ. Рахмонов К	178
57	2	КАРТОГРАФИЯ ВА КАДАСТР ИШЛАРИНИ ЮРИТИШДА ГЕОГРАФИК БИЛИМЛАРИНИГ ўрни. Рузникулова О.Ш., Оймагов Р.К	182
58	✓	РЕГУЛИРОВАНИЕ ВОДНО-СОЛЕВОГО И ТЕМПЕРАТУРНОГО РЕЖИМОВ В РИСОВЫХ ЧЕКАХ АРДНОЙ ЗОНЫ. Ў.П.Умурзоков, Ф.А.Бараев, Ибрагимов А.Г	184
59	✓	БИНО ВА ИНШООТЛАРИНИ ДАВЛАТ РўйхатиГА ОЛИШ ИШЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ. Б.Успанкулов	192
60	✓	КАДАСТР ВА РЕЕСТР КИТОБЛАРИНИ ЮРИТИШНИГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ. Қ.Рахмонов., Б.Успанкулов	194

61	✓	ШОЛИ ЧЕКЛАРИДАГИ МЕЛИОРАТИВ РЕЖИМЛАР ВА СУҒОРИШДАГИ СУВНИ ТЕЖАШ ТЕХНОЛОГИЯСИ. Ў.П.Умурзоков, Ф.А.Бараев, Ибрагимов А. Г	197
62	✓	МАССИВ КАРТАЛАРИДА КОНТУР МАЙДОННИ АНИКЛАШДА ЗАМОНАВИЙ УСУЛЛАРНИ ҚўЛЛАШНИГ АҲАМИЯТИ. Сафаров Ф.С., Курбанов И	203
63	✓	МАДАНИЙ МЕРОС ОБЪЕКТЛАРИНИГ ўч ўлчамли МОДЕЛИНИ ЯРАТИШДА ЗАМОНАВИЙ УСУЛЛАРДАН Фойдаланиш. Инамов А.Н., Маматкулов З.Ж., Мусурмонкулов З.Ш	208
64	✓	СУНЬИЙ йўлдош ГЕОДЕЗИК ТАРМОҚЛАРИ БУГУНГИ КУННИГ МУКАММАЛЛАШТИРИЛГАН ИХТИРОЛАРИДАН БИРИ. С.Н.Абдурахмонов, Оймагов Р.К	210
65	✓	GPS ПРИЁМНИКЛАРИДАН GNSS ПРИЁМНИКЛАРИНИ АВФЗАЛЛИКЛАРИ ВА ИМҚОНИЯТЛАРИ. У. Исломов, А.Н. Инамов	213
66	✓	ЕР ТУЗИШ СОҲАСИ ТАЛАБАЛАРИДА КАСБИЙ КОММУНИАКТИВ Кўникмаларини РИВОЖЛАНТИРИШ. С.Р.Шарипов	216
67	✓	ГЕОДЕЗИЯ ВА КАРТОГРАФИЯ ТАЪЛИМ СОҲАСИДАГИ ХАЛҚАРО ХАМКОРЛИКЛАР ХАКИДА. Сафаров Э.Ю., Эгамбердиев А., Абдурахмонов С.Н.	219